جوان

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
شنبه ۲۴ آذر ۱۴۰۳ - ۱۲ جمادی‌الثانی ۱۴۴۶
سال بیست‌وششم- شماره ۷۱۹۳ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۵۰۰۰ تومان

زمانی که گروه‌های مسلح در حملات ناگهانی، حلب و ماورای آن را تصرف می‌کردند همه کشورهای منطقه از بیم اینکه مبادا انگشت اتهام جنگ‌افروزی به سمت آنها نشانه رود از این مسئله اظهار بی‌اطلاعی می‌کردند اما به محض سقوط دمشق، بازیگران بی‌خبر از همه‌جا کارت‌های خود را رو بازی می‌کنند تا از سفره‌ای که پهن شده سهم خود را بردارند. ترکیه که خود را بیش از دیگران ذی‌نفع می‌داند، وزیر خارجه و رئیس سازمان اطلاعاتی خود را به سوریه فرستاد. یک هیئت قطری نیز وارد دمشق شده است. شیوخ عرب هم با گروه‌های معارض ارتباط گرفته و آمادگی خود را برای هرگونه کمک به مستاجران جدید دمشق اعلام کرده‌اند |صفحه ۱۵

سفره شام حامیان شورشیان در دمشق

«هاکان فیدان»، وزیر خارجه ترکیه و «ابراهیم کالین»، رئیس سازمان اطلاعات ملی این کشور و خلفان‌الکعبی، رئیس سازمان اطلاعات قطر به دمشق رفته و با الجولانی سرکرده تحریرالشام دیدار کردند

رئیس سازمان بسیج مستضعفین:

می توانیم با فضای مجازی حق‌طلبان عالم را به هم پیوند بدهیم

ششمین رویداد ملی تولید محتوای دیجیتال بسیج که با هدف «شناسایی استعدادها و ظرفیت‌های توانمند مردمی، حمایت از محصولات برگزیده، حرکت به سمت ایجاد نهضت تولید محتوای دیجیتال و مانور یک حرکت هماهنگ» از ۲۱ تا ۲۳ آذرماه در سراسر کشور برگزار شد، روز گذشته به کار خود پایان داد.

رویداد تولید محتوای دیجیتال بسیج همه‌ساله به منظور کشف استعدادهای نهفته در میان جوانان و نوجوانان در حوزه فضای مجازی و دیجیتال برگزار می‌شود.

به گزارش خبرگزاری بسیج، سردار سلیمانی، رئیس سازمان بسیج مستضعفین روز گذشته طی سخنانی در اختتامیه ششمین رویداد سراسری تولید محتوای دیجیتال بسیج عنوان کرد: ما از طریق فضای مجازی و رسانه می‌توانیم حق‌طلبان عالم را به هم پیوند بدهیم.

در موضوع فلسطین دیدید که رسانه چگونه حق‌طلبان عالم را به هم پیوند زد، یعنی یک جبهه گسترده از شرق تا غرب عالم در هواداری و حمایت از فلسطین و در مقابله با صهیونیست‌ها و مواجهه با رژیم کودک‌کش و جعلی صهیونیستی شکل گرفت.

سردار سلیمانی افزود: امروز ما به واسطه همین به‌هم‌پیوستن می‌توانیم بگوییم حق‌طلبان عالم بی‌شمار هستند و جنایتکاران و صهیونیست‌ها اگرچه از لحاظ مادی و امکانات دست‌شان پر است، اما از لحاظ عدد کم‌شمار هستند. رئیس سازمان بسیج مستضعفین ادامه داد: عامل انسانی، عامل برتری امروز در سطح دنیا و در مواجهه قدرت‌ها با یکدیگر است، این همان قدرت نرم است.

رئیس سازمان بسیج مستضعفین در ادامه اظهار کرد: ما باید با باور به این فرهنگی که امام راحل در انقلاب اسلامی با عنوان تولید قدرت نرم مبتنی بر ایمان الهی و معنویت انسان‌ها به میراث گذاشتند، ان‌شاءالله این به‌هم‌پیوستگی را از طریق رسانه و فضای مجازی ایجاد نماییم. نمونه بارز آن فلسطین است. وی افزود: نوجوانان و جوانان نقش‌آفرین شبکه مردمی سایبری انقلاب اسلامی که در سطح کشور و ان‌شاءالله در آینده‌ای نه‌چندان دور جمعیت‌های میلیونی را تشکیل خواهند داد، مردم دنیا را به علم و دانش و اخلاق و معنویت، عدالت و مبارزه با فساد، عزت ملی و مرزبندی با دشمنان، سبک زندگی ایرانی اسلامی و حفظ هویت ایرانی اسلامی، دفاع از میهن و ملت ایران، پیشرفت و آبادانی کشورها از جمله پیشرفت و آبادانی کشور عزیزمان ایران دعوت می‌کنند. اینها مفاهیم ارزشمندی هستند که رهبر معظم انقلاب اسلامی در بیانیه گام دوم برای نوجوانان و جوانان توصیه فرمودند.

سردار سلیمانی گفت: نظام سلطه و صهیونیست‌ها ملت‌های دنیا به ویژه نوجوانان و جوانان ما را از طریق رسانه‌های‌شان و از طریق فضای مجازی که امروز یک ابزار بسیار قابل‌دسترس برای رسانه‌ها تلقی می‌شود به نهیلیسم، پوچ‌گرایی، برهنگی و اباحی‌گری دعوت می‌کنند و هیچ کدام از ارزش‌های والای انسانی جایگاهی در دعوت آنها ندارد. سلیمانی در ادامه گفت: در روزهای گذشته دیدید چه افتضاحاتی به بار آوردند و چقدر خواستند دروغ به مردم تزریق کنند و یک سیلی از دروغ‌ها و تصاویر دستکاری شده و جعلی را به سمت افکار عمومی جهان روانه کردند، در حالی که در سایه همین جنگ رسانه‌ای تانک‌های‌شان را تا ۱۲ کیلومتری دمشق گسیل و پیشروی و اشغال کردند.

پریسا بهزادی | ایسنا

گزارش میدانی «جوان» از بیست‌وپنجمین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش، فناوری و فن‌بازار

افزایش ۷ برابری محصولات فناورانه در سال جاری

مهسا گربندی | خبرنگار گروه اجتماعی |صفحه ۳

گفت‌وگو با مهدیه‌سادات محور، کارگردان «چاو» از مستندهای حاضر در جشنواره حقیقت

فیلم‌سازی از بارداری زنی نابینا تجربه‌ای عجیب بود

احمد محمدتبریزی |صفحه ۱۰

سرمقاله

در همه کشورها اینها جرم است

محمدجواد اخوان
مدیرمسئول

آزادی بیان مانند همه مواهب بشری، آفاتی دارد که از جمله آن سوءاستفاده از آن است. در زمانه ما که عصر اطلاعات نام گرفته است، با گسترش فضای مجازی و امکان تبادل پیام، در کنار همه فواید آن، سوءاستفاده از آن نیز شدت گرفته است. دروغگویی، فریبکاری و شایعه‌پراکنی در طول تاریخ وجود داشته است، اما فضای مجازی این امکان را فراهم ساخته که افراد و شبکه‌هایی با نیات مختلف بتوانند هرآنچه می‌خواهند را در این فضا منتشر کنند و در مقابل، افرادی که به ضعف سواد رسانه و فضای مجازی مبتلا هستند، به‌سادگی تحت تأثیر قرار می‌گیرند.

ازاین‌رو در کشورهای مختلف، حتی آنها که به‌شدت مدعی حمایت از آزادی بیان هستند در مقابل انتشار اطلاعات نادرست یا شبه‌اطلاعات مسموم ایستادگی کرده و تلاش می‌کنند با قوانین مختلف حکمرانی خود را در این فضا توسعه دهند. در سال ۲۰۱۷، قانون بهبود عملکرد در شبکه‌های اجتماعی در آلمان تصویب شد که طبق آن هنگامی که محتوایی غیرقانونی، که در قانون، مصادیق آن شناسایی شده است، در شبکه‌های اجتماعی به اشتراک گذاشته شود، به شرکت‌های شبکه‌های اجتماعی ۲۴ ساعت فرصت داده می‌شود که محتوای موردنظر را حذف کنند، در غیر این صورت، به جریمه‌های مالی تا سقف ۵۰میلیون یورو محکوم می‌شوند. با این قانون، شهروندان آلمان، در مورد محتوای غیرقانونی در شبکه‌های اجتماعی، برابر مراجع انتظامی، مسئول هستند و هر شهروند آلمانی، به‌هنگام مواجهه با محتوای غیرقانونی، ملزم است که آن را به اطلاع مراجع ذی‌صلاح برساند.

در روسیه نیز در ۲۰۱۹ قانون مبارزه با انتشار اطلاعات نادرست و بی‌اساس تصویب شد که اشخاصی را که به انتشار اطلاعات کذب و بی‌اساس در فضای مجازی مبادرت می‌ورزند، به حذف آن اخبار و اطلاعات، ملزم می‌کند و اعلام می‌دارد که اگر طی ۲۴ساعت، اخبار و اطلاعات مذکور، حذف نشود، مرتکب، به جزای نقدی ۱/۵میلیون روبل، مجازات و سامانه و پایگاه اطلاع‌رسانی، به‌طور کلی بسته می‌شود. مطابق این قانون اگر عاملین، اطلاعات و اخباری را به اشتراک بگذارند که به‌صورت آشکار، مصداق بی‌احترامی به جامعه، دولت، قانون اساسی روسیه یا نهادهای دولتی باشد، به ۱۵ روز حبس، مجازات می‌شوند.

در سال ۲۰۱۹، قانون جلوگیری از اشتراک‌گذاری اطلاعات نادرست در سنگاپور تصویب شد که بر اساس آن انتشار هر نوع اطلاعات نادرست و بی‌اساس که به امنیت، نظم عمومی جامعه و روابط کشور سنگاپور با سایر کشورها آسیب وارد سازد، جرم است. در کره جنوبی که قانون اساسی آزادی بیان را تضمین می‌کند، رفتار یا سخنرانی به نفع دولت کره شمالی، به‌موجب قانون امنیت ملی مجازات دارد.

در سال ۲۰۱۸، دو قانون راجع به مبارزه با دستکاری اطلاعات و جلوگیری از انتشار اطلاعات و اخبار جعلی در فرانسه تصویب شد. به‌موجب این قوانین، در صورت دستکاری در اطلاعات سه ماه قبل از انتخابات، قضات منصوب از جانب شورای عالی قضایی، ظرف ۴۸ ساعت، در خصوص آن تصمیم‌گیری می‌کنند. در ۲۰۲۱، قوانین فناوری اطلاعات جدید هند با هدف قانونمند کردن محتوای شبکه‌های اجتماعی و وادار کردن پلتفرم‌ها به پاسخگویی سریع‌تر نسبت به درخواست‌های قانونی حذف پست‌ها و غیره اجرایی شد.

اتحادیه اروپا نیز دارای یک قانون فراگیر برای حفظ حریم خصوصی و داده‌های افراد است که بر اساس آن، شبکه‌های اجتماعی نباید اجازه دهند سخنان نفرت‌انگیز در آنها باقی بماند. وبگاه‌ها باید هنگام اصلاح پست‌ها یا نمایه کاربران، دلیلی منطقی به آنها ارائه دهند. باید روشی ارائه شود تا کاربران بتوانند کالاها و خدمات غیرقانونی موجود در هر سکو را گزارش کنند. شرکت‌هایی که این قانون را رعایت نکنند معادل حداکثر ۶درصد از گردش مالی سالانه خود جریمه می‌شوند و اگر قانون‌شکنی ادامه یابد، سکوی خاطی در اروپا فیلتر می‌شود.

اینها تنها گوشه‌ای از مصادیق قوانینی است که در دنیا به‌ویژه در سال‌های اخیر برای حفظ امنیت روانی و جلوگیری از سوءاستفاده از آزادی بیان در فضای مجازی تصویب شده است. در کشور ما نیز قوانینی از گذشته بوده و در سال‌های اخیر نیز تصویب شده، اما هم کافی نیست و هم به‌طور کامل اجرا نمی‌شود. باید خلأهای قانونی شناسایی و برای رفع آنها قوانین مناسبی وضع شود. درعین‌حال با همین قوانین موجود نیز می‌توان کارهایی کرد و دستگاه قضایی و مراجع امنیتی نیز باید خود را در این موضوع مسئول بدانند. تحقق امنیت روانی، نیازمند بازدارندگی قانونی و قضایی است. امنیت ملی کشور امروز مستلزم اقدام فوری قوای سه‌گانه برای تنگ کردن عرصه بر کسانی است که برهم زدن امنیت روانی جامعه را پیشه کرده‌اند و تعلل در آن به‌هیچ‌روی قابل اغماض نیست.

می توانیم با فضای مجازی حق‌طلبان عالم را به هم پیوند بدهیم

سردار سلیمانی در اختتامیه ششمین رویداد سراسری تولید محتوای دیجیتال بسیج: در موضوع فلسطین دیدید که رسانه چگونه حق‌طلبان عالم را به هم پیوند زد، یعنی یک جبهه گسترده از شرق تا غرب عالم در هواداری و حمایت از فلسطین و در مقابله با صهیونیست‌ها و مواجهه با رژیم کودک‌کش و جعلی صهیونیستی شکل گرفت |همین صفحه

۱۵

تحریم‌ها بماند خبری از نظارت‌های فراپادمانی نیست

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گفته که ایران با افزایش تدابیر پادمانی در فردو و یک سایت دیگر موافقت کرده؛ اما معاون وزیر خارجه گفته که تا وقتی تحریم‌ها ادامه داشته باشد، ایران «نظارت‌های بیشتری را که فراتر از تعهدات مقرر خود است، نمی‌پذیرد»

یادداشت اجتماعی

سجاد آذری | خبرنگار گروه اجتماعی

مجرمانی که دل مردم را خالی می‌کنند

رهبر معظم انقلاب چهارشنبه گذشته در بخشی از بیانات‌شان در دیدار هزاران نفر از اقشار مختلف مردم با اشاره به اینکه «یک عده‌ای همت‌شان این است که توی دل مردم را خالی کنند»، ضمن تأکید بر اینکه این اتفاق نباید بیفتد، فرمودند: «حالا بعضی در خارج این کار را می‌کنند؛ تلویزیون‌های خارجی، رادیوهای خارجی، روزنامه‌های خارجی به زبان فارسی با مردم حرف می‌زنند، جوری قضایا را تصویر می‌کنند که مردم را بترسانند، توی دل مردم را خالی کنند؛ حالا آن تکلیفش جور دیگر است و با آنها جور دیگری باید برخورد کرد اما در داخل کسی نباید این کار را بکند. در داخل اگر کسی در تحلیلی، در بیانی جوری حرف بزند که معنایش خالی کردن توی دل مردم باشد، این جرم است و باید دنبال بشود.»

اندکی بعد از این بیانات بود که دادستانی کل کشور با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد که از فعالان رسانه‌ای و مجازی کشور می‌خواهد از پرداختن به موضوعاتی که امنیت روانی جامعه را مخدوش می‌کند و موجب ترساندن مردم نسبت به شرایط می‌شود، پرهیز کنند. در این بیانیه همچنین به دستگاه‌های ذی‌ربط دستور داده شده ضمن رصد فضای مجازی، رسانه‌ها یا افرادی که اقدام به شایعه‌پراکنی یا برهم زدن امنیت روانی جامعه می‌کنند به دستگاه قضایی معرفی شوند و با افرادی که ضمن اظهارات غیرمسئولانه با انتشار محتوای خلاف واقع، نشر اکاذیب و توهین اقدام به برهم زدن امنیت روانی جامعه کنند و باعث ترس مردم شوند، براساس قانون برخورد مقتضی صورت خواهد گرفت.

موضوع برخورد با عوامل برهم زدن آرامش روانی جامعه البته چیزی نیست که به تازگی توسط قانونگذاران مورد توجه قرار گرفته باشد، بلکه با توجه به اهمیت این موضوع برای زیست اجتماعی طی ادوار مختلف و قوانین متفاوت به این موضوع پرداخته شده است، از جمله این موارد ماده ۶۹۸ بخش تعزیرات قانون مجازات اسلامی است که مقرر داشته «هرکس به قصد اضرار به غیر یا تشویش اذهان عمومی یا مقامات رسمی، به وسیله نامه، شکوائیه، مراسلات، عرایض، گزارش یا توزیع هرگونه اوراق چاپی یا خطی (با امضا یا بدون امضا) اکاذیبی را اظهار نماید یا با همان مقاصد اعمالی را برخلاف حقیقت، رأساً یا به عنوان نقل قول به شخص حقیقی یا حقوقی تصریحاً یا تلویحاً نسبت دهد، اعم از اینکه از طریق مزبور ضرر مادی یا معنوی به غیر وارد شود یا نه، علاوه بر اعاده حیثیت در صورت امکان، باید به حبس از دو ماه تا دو سال یا شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم شود.» همچنین با توجه به اینکه یکی از راه‌های نشر اکاذیب، استفاده از اشکال متنوع رسانه‌ها است، قانون مطبوعات، در ماده ۶ خود نشریات را به جز موارد مشخص‌شده در قانون، در انتشار سایر مطالب آزاد دانسته، مثلاً براساس این قانون انتشار مطالبی که موجب ایجاد اختلاف میان اقشار جامعه، به ویژه از طریق طرح مسائل نژادی و قومی می‌شود یا اهانت به دین مبین اسلام و مقدسات آن و غیره از جمله مواردی است که توسط قانون مطبوعات ممنوع شده است.

از سوی دیگر ماده ۴۴۶ قانون جرایم رایانه‌ای مقرر کرده «هرکس به قصد اضرار به غیر یا تشویش اذهان عمومی یا مقامات رسمی، به وسیله سامانه رایانه‌ای یا مخابراتی اکاذیبی را منتشر کند یا رأساً یا به عنوان نقل قول، به شخص حقیقی یا حقوقی به طور صریح یا تلویحی نسبت دهد، به حبس از ۹۱ روز تا دو سال یا جزای نقدی از ۵میلیون ریال تا ۴۰ میلیون ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.» و ماده ۷۴۴ قانون مجازات اسلامی نیز می‌گوید: «هر کس به وسیله سامانه‌های رایانه‌ای یا مخابراتی، فیلم، صوت یا تصویر دیگری را تغییر دهد یا تحریف کند و آن را منتشر کند یا با علم به تغییر یا تحریف منتشر نماید، به نحوی که عرفاً موجب هتک حیثیت او شود، به ۵میلیون ریال تا ۴۰میلیون ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.» علاوه بر این ماده ۵۱۲ قانون مجازات اسلامی نیز اغوا و تحریک به قصد بر هم زدن امنیت کشور، به جنگ و کشتار با یکدیگر را جرم‌انگاری کرده و مجازات پنج سال حبس را برای مرتکب آن مقرر کرده است.

حال باتوجه به این قوانین و تأکید رهبر معظم انقلاب بر برخورد با کسانی که توی دل مردم را خالی می‌کنند، وقتی یک مقام رده‌بالای دولتی مدعی می‌شود فساد در بدنه اداری ما نفوذ کرده است؛ یا یک اقتصاددان این گونه سیاه‌نمایی می‌کند که طی ۳۵ ساله گذشته تمام جهت‌گیری‌های کلیدی اتخاذ شده در حیطه اقتصاد با شکست روبه‌رو شده و ما اکنون یکی از مصادیق اتم و اکمل شکست سیاستگذاری هستیم؛ یا یک مقام رده بالای دولتی در اشاره به قانون حجاب و عفاف مدعی می‌شود این قانون عملی نیست و نافرمانی مدنی در پی خواهد داشت، برای دادستانی شاید پیدا کردن کسانی که اقدام به برهم زدن امنیت روانی جامعه کنند و مجازاتی که رفتار آنها در پی دارد کار سختی نباشد.

ویژه جوان

کار سخت حاج قاسم با این کمیسیون امنیت ملی!

روزنامه آرمان ملی در مطلبی به قلم حشمت فلاحت‌پیشه، نماینده سابق مجلس با اشاره به تعدد گروه‌هایی که علیه دولت اسد در سوریه پیشروی کردند، گفته که دشمن مشترک این گروه‌ها در آینده، فقط اسرائیل خواهد بود! او پیش‌تر هم ادعاهایی مطرح کرده بود. فلاحت‌پیشه در دورانی در زمان جنگ سوریه عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس بود و سفر او به سوریه با برخی حواشی منفی در روابط دوجانبه ایران و سوریه همراه بود. رویکرد امروز فلاحت‌پیشه و مواضع قبلی او نشان می‌دهد سردار قاسم سلیمانی و نیروهای او در هنگام جنگ با داعش در سوریه و عراق، چه کار سختی هم در داخل کشور داشته‌اند! |صفحه ۲

یادداشت سیاسی

عباس حاجی‌نجاری

نقشه راه شوم دشمنان سوریه

محصول نقشه راه شوم برای کشور سوریه تا کنون این بوده که با پیشروی رژیم صهیونیستی در سوریه و تخریب بیشتر زیرساخت‌های این کشور، سوریه بیش از قبل فقیر شده و با وضعیت اقتصادی بغرنج به آوردگاه گروه‌های تروریستی تبدیل شده است. همچنان که سال‌ها تحریم‌های غرب ظرفیت اقتصادی سوریه را تضعیف کرده و به کاهش روحیه و عدم مقاومت نیروهای دولتی در برابر شورشیان انجامید. پیش‌بینی می‌شود که دو عامل آشوب‌ساز مداخله خارجی و گروه‌های تروریستی می‌تواند پیامدهای گسترده‌ای را برای این کشور داشته و سوریه را به کانونی برای گروه‌های افراطی تبدیل کند |صفحه ۲

یادداشت اجتماعی

محمد احمدی

آغاز دوباره پروژه‌های سریالی هنجارشکنی

ماجرای انتشار ویدئوی اجرای بدون حجاب یک خواننده زن در یک کاروانسرای تاریخی، موجی از تحلیل‌ها، واکنش‌ها و بازتاب‌های رسانه‌ای را به همراه داشت. همزمانی این ماجرا با اجرای لایحه عفاف و حجاب و شوآف تراشیدن موی سر از سوی یک بازیگر زن، موضوع را از یک رخداد ساده به پروژه‌ای هدفمند برای تضعیف نظام فرهنگی کشور تبدیل کرد، اما آیا خوانندگی زنان در ایران موضوع جدیدی است؟ آیا کنسرت‌های زنان در ایران ممنوع بوده است؟ ماجرای اخیر، بخشی از پروژه‌ای بزرگ‌تر برای هنجارشکنی فرهنگی در کشور است |صفحه ۳

یادداشت ورزشی

فریدون حسن | دبیر گروه ورزشی

یکی حرف‌های شمسایی را بشنود

وحید شمسایی درست می‌گوید؛ فوتسال ایران دیگر آقای مطلق فوتسال آسیا نیست، این را او خیلی خوب درک می‌کند، چون از نزدیک مشاهده کرده دیگران چگونه در حال پیشرفت هستند. شمسایی می‌داند برای کسب موفقیت حتی در قاره آسیا هم باید گذشته را فراموش کرد. باید یادمان برود که روزگاری هیچ تیمی مقابل ایران حاشیه امنیت نداشت، چون حالا آنها جلو آمده‌اند و ما به خیال اینکه هنوز آقای آسیا هستیم درجا زده‌ایم. البته باید توجه داشت آنچه گفته شد، دلیلی بر ضعف و ناتوانی فوتسال ایران و ستارگان قدرتمند آن نیست |صفحه ۱۳